Maa- ja metsätalousvaliokunta 24.4.2018

HE 14/2018

Ympäristöneuvos Ville Salonen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto

Näkökulma

- HE 14/2018
- Maa- ja metsätalousvaliokunnan toimiala
- Aluehallintoviraston ympäristölupavastuualue

➢ Kalatalousasiat

➢ Vesitalousasiat

Luvituksessa tärkeää on

- Hyvä hakemus
- Hyvät lausunnot, muistutukset ja mielipiteet
- Lupaharkinta perustuu näihin ja kyseiseen lainsäädäntöön

➢Jos hakemus on huono tai kyse periaatteellisesta linjaratkaisusta, ovat lausunnot ensiarvoisen tärkeitä

Kalatalouden yleisen edun valvonta

- Yleisen edun valvonta on viranomaisen tehtävä
- Kalataloushallinnon pienet resurssit 18 maakuntaan – ongelma
- Kalataloushallinnossa yleisen edun valvonta on elinkeinon edistämistehtävistä ja merialueen kaupallisesta kalastuksesta erillinen kokonaisuus

➢Kalatalouden yleisen edun valvonta Luovaan

(vrt. luonnonsuojelu, pohjavedet: edistämistehtävä/viranomaistehtävä)

Itsenäinen kalatalousviranomainen maakuntiin

- Maakunnissa on erilaisia intressejä ja niistä kumpuavia ristiriitoja
- Luvittajan – ja koko kalatalouskentän – kannalta itsenäinen kalatalousviranomainen on aivan keskeinen
- Kalatalousviranomaisen on maakunnissakin oltava riippumaton niin lausunnonantajana kuin muutoksenhakijana
- Voitava käyttää puhevaltaa vapaasti kaikista asioista
- Vrt. kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

➢Varmistettava lainsäädännön tasolla

Kalatalous ja vesitalous

- Kalatalouden ja vesitalouden intressit eivät aina (useinkaan) ole yhtenevät
- Maakuntiin siirtyvät esim. valtion hallinnoimat 250 vesitalouslupaa (mm. tulvasuojelua, vesivoiman tuotantoa, maankuivatusta…)
- Pieni kalatalous vaarassa jäädä vesitalouden jalkoihin

➢Lainsäädännöllä varmistettava kalatalousviranomaisille riippumaton asema suhteessa vesitalousviranomaiseen

Kalatalousviranomainen laittaa hankkeita vireille

- Kalataloudelliset kunnostukset, kalatalousvelvoitteiden tarkistaminen, hallintopakot (esim. kalatievelvoitteet toteuttaminen)
- Monet vanhat kalatalousvelvoitteet ovat väärin kohdennettuja ja/tai liian pieniä
- Kalatalousviranomainen on viime vuosina menestyksekkäästi hakenut muutoksia näihin (VHaO, KHO)
- Intressit ristikkäiset maakunnissa

➢Lainsäädännöllä varmistettava kalatalousviranomaisen itsenäinen asema myös tässä suhteessa

Yksittäisiä huomioita HE 14/2018

- Kalastuslain 19 §
  - *maakuntavaltuuston <u>on annettava</u> kalatalousviranomaiselle kuuluvan toimivallan käyttäminen hallintosäännössä maakunnan viranhaltijalle*.
- Maakuntalain (HE 15/2017) 79 §
  - *maakuntavaltuusto käyttää maakunnan päätösvaltaa. Maakuntavaltuusto <u>voisi kuitenkin</u> siirtää hallintosäännössä toimivaltaansa muulle toimielimelle … tai viranhaltijoille*

➢ Kalatalousviranomaisen itsenäinen asema ei saa jäädä maakuntavaltuuston harkinnan varaan

Yksittäisiä huomioita HE 14/2018

- Kalastuslaissa ja muissa substanssilaeissa selkeämmin esille kalatalousviranomainen
- Nyt lakiehdotuksissa ja niiden perusteluissa puhutaan vain maakunnasta, parempi olisi *maakunnan kalatalousviranomainen*, jolloin asia olisi tältäkin osin selkeä